

ŁOTEWSKO-POLSKI PROGRAM WSPÓŁPRACY KULTURALNEJ I EDUKACYJNEJ NA LATA 2023-2026

Łotewsko-Polska Komisja Mieszana do spraw współpracy kulturalnej i edukacyjnej ustanowiona na mocy Artykułu 23 Umowy między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o współpracy kulturalno-edukacyjnej, podpisanej w Rydze dnia 29 marca 2006 roku obradowała na posiedzeniu w formie wideokonferencji w dniu 20 stycznia 2023 roku i uzgodniła następujący Łotewsko-Polski Program współpracy kulturalnej i edukacyjnej na lata 2023-2026, zwany dalej "Programem współpracy".

1. KULTURA

1.1. Strony ustanowią nowe i rozwiną istniejące formy współpracy w dziedzinie twórczości artystycznej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, rozwijając bezpośrednią współpracę między instytucjami kultury obu Państw.

1.2. Strony będą kontynuowały współpracę w dziedzinie badań nad dziedzictwem kulturowym i prac konserwatorskich, a także wymianę wiedzy i dobrych praktyk w zakresie restauracji i publikacji dotyczących dziedzictwa narodowego. W szczególności pogłębią współpracę dotyczącą restauracji i ochrony obiektów wspólnego dziedzictwa kulturowego.

1.3. Strony będą współdziałały w ramach prac Baltic Region Heritage Committee w zakresie zagadnień związanych z ochroną, zachowaniem i zrównoważonym wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego.

1.4. Strony będą zachęcały badaczy łotewskich do skorzystania z programu stypendialnego „Thesaurus Poloniae” prowadzonego przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, a adresowanego do zagranicznych badaczy historii i dziedzictwa kulturowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Europy Środkowej.

1.5. Strony będą zachęcały do skorzystania z programu stypendialnego „Gaude Polonia”, prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury, a adresowanego do artystów, pisarzy, konserwatorów dzieł sztuki i muzealników z Europy Środkowo-Wschodniej.

1.6. Strony będą sprzyjały zawieraniu bezpośrednich porozumień między muzeami z obu Państw w celu wzajemnej prezentacji ich zbiorów i organizacji wystaw, a także promocji badań naukowych.

1.7. Strony będą sprzyjały współpracy prowadzonej przez łotewskie i polskie muzea - Muzeum w Tukums, Muzeum Zamkowe Bauska, Muzeum Historii i Sztuki w Cesis, Muzeum Pałacowe Rundāle, Rezerwat Muzealny Turaida, Park Archeologiczny nad jeziorem Arais, Muzeum w Limbaži oraz Muzeum w Ventpils w Republice Łotewskiej z Muzeum Zamkowym w Malborku, Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu, Muzeum Gdańska, Zamkiem Księżąt Pomorskich w Szczecinie w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ramach działań Stowarzyszenia Zamków i Muzeów Regionu Morza Bałtyckiego (Association of Castles and Museums around the Baltic Sea). Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku podejmie współpracę wystawienniczą z Muzeum Historii i Nawigacji w Rydze. Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie będzie kontynuowało współpracę z Muzeum

Pałacowym Rundāle m.in. w zakresie badań nad historią ogrodów oraz współpracę z Muzeum Narodowym Łotwy, Muzeum Historii Łotwy, a także Muzeum Wojskowym w Rydze w zakresie realizacji w 2023 roku wystaw „Ordery łotewskie jako potwierdzenie suwerenności państwa” oraz „Łotewscy modernści”.

1.8. Strony będą sprzyjały nawiązywaniu kontaktów oraz współpracy między łotewskimi a polskimi instytucjami kultury i realizacji wspólnych projektów zajmujących się upowszechnianiem wiedzy o historii gett jako ważnego elementu historii Zagłady Żydów zaplanowanej i realizowanej przez III Rzeszę Niemiecką, jak również kulturą Żydów i Zagładą.

1.9. Strony będą promowały wspólne projekty dotyczące pamięci historycznej, w tym przedsięwzięcia upamiętniające ofiary reżimów totalitarnych realizowane w ramach Europejskiej Sieci Pamięć i Solidarność (ENRS), a także projekty współpracy między Muzeum Okupacji Łotwy i Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku.

1.10. Strony będą sprzyjały tłumaczeniom literatury w ramach programu dotacyjnego prowadzonego przez platformę „Literatura łotewska”, z którego mogą być wspierane przekłady literatury łotewskiej na język polski i jej publikacje oraz w ramach prowadzonego przez Instytut Książki Programu Translatorskiego ©POLAND, z którego mogą być dofinansowane koszty tłumaczenia i wydania literatury polskiej w tłumaczeniu na język łotewski.

1.11. Strony będą sprzyjały wizytom tłumaczy literatury drugiej Strony, którzy wezmą udział w krajowych i międzynarodowych spotkaniach i seminariach poświęconych tłumaczeniu literatury.

1.12. Strona łotewska zaprasza Stronę polską do korzystania w okresie obowiązywania niniejszego Programu z rezydencji twórczej oferowanej pisarzom, poetom i tłumaczom przez Międzynarodowy Dom Pisarzy i Tłumaczy w Ventspils (zwany dalej „Domem w Ventspils”). Pobyt w rezydencji twórczej w Domu w Ventspils jest możliwy do dwudziestu ośmiu (28) dni. Dom w Ventspils pokrywa koszty zakwaterowania i przyznaje stypendium w drodze konkursu. Ponadto Dom w Ventspils oferuje jednemu (1) tłumaczowi, który tłumaczy z języka łotewskiego, możliwość wzięcia udziału w ośmiodziesięciodniowym (8) programie rezydencyjnym, który obejmie intensywny kurs języka łotewskiego (wszystkie koszty zostaną pokryte). Głównym celem pobytu będzie tłumaczenie literatury łotewskiej.

Strona polska zaprasza Stronę łotewską do korzystania w okresie obowiązywania niniejszego Programu z rezydencji dla tłumaczy literatury polskiej oferowanej przez Instytut Książki w ramach programu Kolegium Tłumaczy. Pobyt w pokojach gościnnych w Krakowie i Warszawie jest możliwy na okres do jednego (1) miesiąca. Instytut Książki pokrywa zwrot kosztów podróży (w obie strony) oraz zapewnia tłumaczom kieszonkowe i diety. Celem rezydencji jest praca nad przekładem konkretnego dzieła z literatury polskiej.

1.13. Strony będą rozwijały bezpośrednią współpracę między Łotewską Biblioteką Narodową w Rydze i Biblioteką Akademicką Uniwersytetu Łotewskiego oraz Biblioteką Narodową w Warszawie, prowadzoną na podstawie zawartych porozumień między nimi, w szczególności dotyczącą pozyskiwania materiałów bibliotecznych oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie stosowania nowych technologii.

1.14. Strony będą sprzyjały współpracy instytucji z obu Państw zajmujących się prezentacją kultury tradycyjnej i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a także upowszechnianiem wiedzy i

edukacją w tym zakresie przez realizację wspólnych koncertów, wystaw, seminariów poświęconych wymianie doświadczeń, badania materiałów i inne formy wydarzeń.

1.15. Strony będą popierały współpracę związaną z udziałem w festiwalach muzyki klasycznej i współczesnej, organizowanych w obu Państwach, zgodnie z regulaminami tych festiwali.

1.16. Strony będą popierały bezpośrednią współpracę między teatrami, zespołami baletowymi i operowymi oraz organizacjami teatralnymi z obu Państw, w tym występy gościnne i udział w festiwalach teatralnych, projektach międzynarodowych, programach szkoleniowych i warsztatach.

1.17. Strony będą promowały wspólne projekty badawcze w dziedzinie sztuk performatywnych.

1.18. Strony będą sprzyjały współpracy między New Theatre Institute of Latvia i polskimi organizacjami sztuk performatywnych, jak również między Institute of Literature, Folklore and Art (University of Latvia) i Instytutem Teatralnym imienia Zbigniewa Raszewskiego, a także w ramach Trasy Bałtyckiej Europejskiego Szlaku Teatrów Historycznych.

1.19. Strony będą wspierały prezentację dorobku filmowego oraz udział swoich przedstawicieli w międzynarodowych festiwalach filmowych organizowanych przez drugą Stronę, zgodnie z regulaminami tych festiwali.

1.20. Strony będą sprzyjały współpracy między filmotekami narodowymi, instytucjami działającymi w dziedzinie kinematografii oraz profesjonalnymi organizacjami filmowymi i przedstawicielami przemysłów filmowych obu Państw.

1.21. Strony będą popierały wzajemną wymianę wystaw z zakresu sztuk wizualnych i wzornictwa, a także udział artystów sztuk wizualnych, kuratorów i historyków sztuki w międzynarodowych festiwalach, sympozjach, seminariach i warsztatach oraz wizytach studyjnych organizowanych przez drugą Stronę.

1.22. Strony będą zachęcały do wzajemnej współpracy między organizacjami i praktykami z zakresu architektury, w szczególności w kwestiach związanych z przekształceniem dziedzictwa kulturowego i zgłaszaniu inicjatyw strategicznych w ramach projektów New European Bauhaus (NEB). Strony będą popierały współpracę w zakresie badań naukowych oraz projektów edukacyjnych dotyczących najnowszej architektury i urbanistyki, jak również udziału w wystawach architektonicznych, konferencjach i innej wzajemnej wymianie doświadczeń. Podstawą wspólnych działań będzie deklaracja z Davos „Ku wysokiej jakości Baukultur dla Europy”, podpisana dnia 22 stycznia 2018 roku.

1.23. Strony będą promowały wspólne projekty w zakresie przemysłów kultury i kreatywnych.

1.24. Strony będą zachęcały do współpracy w zakresie zarządzania archiwami w celu zapewnienia dostępu do archiwów drugiego Państwa oraz kopii dokumentów archiwalnych dla celów naukowych, społecznych i prawnych, jak również wymiany doświadczeń, publikacji i informacji o wystawach, prowadzenia poszukiwań materiałów dotyczących Łotwy w archiwach polskich oraz poloników

w archiwach łotewskich. Współpraca prowadzona będzie w oparciu o Porozumienie o współpracy między Generalną Dyrekcją Archiwów Państwowych Republiki Łotewskiej a Naczelną Dyrekcją Archiwów Rzeczypospolitej Polskiej, podpisane dnia 15 grudnia 1993 roku uzupełnione o Protokół o warunkach wykonania Porozumienia z dnia 20 maja 2006 roku. Strony będą promowały

bezpośrednią współpracę między Archiwum Narodowym Łotwy i Polskim Instytutem Pamięci Narodowej w celu wspierania wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych.

1.25. Strony będą wymieniały się wiedzą i najlepszymi praktykami w zakresie umiejętności korzystania z mediów i profesjonalizmu mediów, a także we wprowadzaniu podatku od usług cyfrowych

i transformacji cyfrowej. Strony będą zachęcały do realizacji wspólnych projektów właściwych podmiotów obu Państw w zakresie umiejętności korzystania z mediów w celu wzmocnienia środowiska informacyjnego i ograniczenia rozpowszechniania dezinformacji.

1.26. Strony będą zachęcały do nawiązania bezpośredniej współpracy i wymiany doświadczeń oraz informacji między Krajową Radą Elektronicznych Środków Społecznego Przekazu Republiki Łotewskiej a Krajową Radą Radiofonii i Telewizji Rzeczypospolitej Polskiej.

1.27. Poza stałą współpracą w ramach Europejskiej Unii Nadawców (EBU), Strony będą zachęcały do bezpośredniej współpracy w obszarze publicznej radiofonii i telewizji, służącej rozpowszechnianiu wiedzy o obu Państwach. W celu jej pogłębienia, Strony będą sprzyjały rozpowszechnianiu przez nadawców publicznych audycji, filmów i programów poświęconych tematyce społecznej, kulturalnej, historycznej i oświatowej, na podstawie odrębnych umów.

2. EDUKACJA

2.1. Strony mogą organizować wizyty decydentów politycznych, ekspertów oraz praktyków w celu wymiany doświadczeń z dziedziny edukacji oraz rozwijania współpracy między odpowiednimi ministerstwami.

2.2. Strony będą wspierały naukę języka i kultury w szkołach i placówkach edukacyjnych na każdym poziomie kształcenia, w celu promowania języka łotewskiego i kultury łotewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz języka polskiego i kultury polskiej w Republice Łotewskiej.

2.3. W kontekście obecnej reformy oświaty na Łotwie Strona polska z zadowoleniem przyjmuje zapewnienie Strony łotewskiej pozostawienia placówek ogólnokształcących Republiki Łotewskiej, które realizują programy kształcenia dla mniejszości polskiej w obecnym kształcie. Dążąc do zaspokojenia potrzeb edukacyjnych osób należących do mniejszości polskiej w Republice Łotewskiej, Strony będą współpracowały, aby zapewnić funkcjonowanie na Łotwie placówek ogólnokształcących (przedszkola polskiego nr 29 im. Jana Platera-Gajewskiego w Dyneburgu, Państwowego Polskiego Gimnazjum w Rzeżycy, Państwowego Gimnazjum Polskiego im. J. Piłsudskiego w Dyneburgu, Polskiej Ogólnokształcącej Szkoły Średniej im. Ity Kozakiewicz w Rydze, Polskiej Szkoły Podstawowej im. Rodu hr. Platerów w Krasławiu), które będą kontynuowały realizację programów nauczania dedykowanych polskim placówkom edukacyjnym na Łotwie niezależnie od założeń reformy oświaty w tym kraju.

2.4. Strony będą wspierały ścisłą współpracę między szkołami, placówkami doskonalenia nauczycieli

i innymi placówkami działającymi w systemie oświaty, wymianę nauczycieli, uczniów i informacji oraz realizację wspólnych projektów w celu poszerzenia wzajemnej wiedzy na temat systemów edukacyjnych, programów nauczania oraz pomocy dydaktycznych w obu Państwach.

2.5. Strony będą wspierały nauczanie języka polskiego i literatury polskiej, historii, geografii i innych przedmiotów wykładanych w języku polskim, a także realizację programów mających na celu wzbudzenie zainteresowania językiem polskim w placówkach ogólnokształcących Republiki Łotewskiej.

2.6. Strona łotewska zapewni dodatkowe finansowanie wynagrodzeń nauczycieli w placówkach oświatowych na szczeblu przedszkolnym, podstawowym i ponadpodstawowym realizujących programy adresowane do polskiej mniejszości narodowej, zapewniając nauczanie i pobieranie nauki języka i literatury polskiej oraz innych przedmiotów wykładanych w języku polskim, mając na uwadze fakt, że realizacja tego rodzaju programów objęta jest dodatkowymi gwarancjami na mocy dwustronnych umów międzynarodowych.

2.7. Jednostki samorządu lokalnego Republiki Łotewskiej będą miały prawo otwierania, reorganizowania i rozwiązywania placówek nauczania przedszkolnego i szkolnego przeznaczonych dla polskiej mniejszości narodowej, zgodnie z prawem i przepisami Republiki Łotewskiej, za zgodą Ministerstwa Oświaty i Nauki Republiki Łotewskiej i po dwustronnych konsultacjach politycznych między Stronami.

W przypadku obiektów wybudowanych lub wyremontowanych przy pomocy środków finansowych Rzeczypospolitej Polskiej, Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Łotewskiej będzie powiadomiona o zamiarze wybudowania lub wyremontowania placówek, o których mowa powyżej, sześć (6) miesięcy przed podjęciem ostatecznych decyzji.

2.8. Strony wyrażają zainteresowanie współpracą przy budowie budynku internatu przy Państwowym Gimnazjum Polskim im. J. Piłsudskiego w Dyneburgu.

2.9. Strony będą wspierały nauczanie języka polskiego oraz inne działania edukacyjne prowadzone przez organizacje polskiej mniejszości narodowej w Republice Łotewskiej we współpracy z lokalnymi mniejszościami.

2.10. Strony będą zwracały szczególną uwagę na rozwój zawodowy nauczycieli w celu doskonalenia jakości nauczania języka polskiego i literatury polskiej oraz innych przedmiotów wykładanych po polsku.

W celu realizacji wymienionych wyżej założeń:

2.10.1. Strona polska może przyjąć corocznie nauczycieli języka polskiego i literatury polskiej oraz innych przedmiotów wykładanych po polsku z Republiki Łotewskiej, którzy będą uczestniczyć w seminariach i praktycznych kursach doskonalenia zawodowego.

2.10.2. Strona polska corocznie będzie kierowała nauczycieli języka polskiego i literatury polskiej, historii, geografii i innych przedmiotów wykładanych w języku polskim do pracy w tych placówkach nauczania szkolnego Republiki Łotewskiej, które realizują programy nauczania przeznaczone dla polskiej mniejszości narodowej, z uwzględnieniem wniosków Strony łotewskiej i możliwości Strony polskiej.

2.10.3. Strona łotewska dopuści możliwość sprawowania funkcji wychowawcy przez nauczycieli kierowanych do pracy w placówkach nauczania szkolnego w Republice Łotewskiej, które realizują programy nauczania przeznaczone dla polskiej mniejszości narodowej.

2.10.4. Strona łotewska potwierdzi corocznie jednego koordynatora, posiadającego głos doradczy, dla każdej ze szkół spośród nauczycieli kierowanych zgodnie z artykułem 2.10.2, uwzględniając

rekomendację Strony polskiej. Głównym zadaniem koordynatora jest popieranie pomysłów współpracy i wymiany informacji między skierowanymi nauczycielami a Stroną łotewską, administracją szkoły przyjmującej, mniejszością polską w Republice Łotewskiej i innymi odpowiednimi interesariuszami.

2.10.5. Każdego roku Strona łotewska będzie sprzyjała wzajemnej wymianie doświadczeń nauczycieli zajmujących się nauczaniem języka polskiego, literatury polskiej oraz innych przedmiotów wykładanych w języku polskim w Republice Łotewskiej, dotyczących nowoczesnej organizacji procesu edukacyjnego i nabywania umiejętności związanych z posługiwaniem się językiem polskim, a także organizowania zajęć mistrzowskich, warsztatów kreatywności i prezentacji wspólnych doświadczeń.

2.10.6. W związku z tym, że Strona polska będzie kierowała do pracy w placówkach nauczania szkolnego Republiki Łotewskiej, które realizują programy nauczania przeznaczone dla polskiej mniejszości narodowej nauczycieli języka i literatury polskiej, historii, geografii i innych przedmiotów wykładanych w języku polskim, Strona łotewska nie będzie wymagała od tych nauczycieli konieczności posiadania certyfikatu znajomości języka łotewskiego.

Jednocześnie Strona łotewska będzie wspierała nabywanie umiejętności związanych z posługiwaniem się językiem łotewskim przez tych nauczycieli oraz umożliwi im uczestniczenie w różnych formach rozwoju zawodowego.

2.11. Strony będą współpracowały przy opracowywaniu programów nauczania i/lub sylabusów dla placówek nauczania szkolnego Republiki Łotewskiej, które realizują programy nauczania dla polskiej mniejszości narodowej. Strona łotewska będzie upowszechniała informacje wśród koordynatorów nauczycieli kierowanych i w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Łotewskiej o możliwościach udziału w opracowywaniu podręczników i pomocy dydaktycznych dla tych szkół.

2.12. W celu podniesienia jakości programów nauczania placówek szkolnictwa ogólnego Republiki Łotewskiej, które realizują programy nauczania przeznaczone dla polskiej mniejszości narodowej, Strona polska będzie przekazywała regularnie tym placówkom informacje o systemie oświaty w Rzeczypospolitej Polskiej, a także inne najnowsze informacje o aktualnych wydarzeniach, w tym z takich dziedzin jak: kultura, sztuka, literatura, kino, sport, gospodarka i przedsiębiorczość.

2.13. Strony zapewnią pomoce dydaktyczne, zgodnie ze swoimi możliwościami i zapotrzebowaniem zgłoszonym przez placówki szkolnictwa ogólnego Republiki Łotewskiej, które realizują programy nauczania dla polskiej mniejszości narodowej.

2.14. Strony będą wspierały rozwój bezpośrednich kontaktów między szkołami i instytucjami edukacyjnymi na każdym etapie kształcenia oraz ich współpracę w ramach programów i projektów Unii Europejskiej oraz innych programów i projektów międzynarodowych dostępnych dla Stron. Strony będą wspierały wymianę nauczycieli zajmujących się edukacją zawodową i uczniów, wymianę danych i informacji oraz realizację wspólnych projektów, a także wymianę w zakresie kształcenia osób dorosłych.

2.15. Strony wysoko cenią bezpośrednio kontakty ustanowione do tej pory między szkołami wyższymi obu Państw i będą sprzyjały rozwojowi nowych bezpośrednich kontaktów w oparciu o postanowienia umów dwustronnych i wielostronnych oraz w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej, oraz dostępnych dla Stron innych międzynarodowych programów. Strony będą

wspierały wymianę nauczycieli akademickich, studentów, badaczy oraz wymianę danych i informacji, dwustronną współpracę naukową oraz realizację wspólnych projektów, organizację wspólnych seminariów, konferencji i sympozjów.

2.16. Strony będą popierały wymianę nauczycieli akademickich - specjalistów w dziedzinie języka, kultury i literatury łotewskiej lub polskiej - kierowanych do pracy w szkołach wyższych, zgodnie z zapotrzebowaniem Strony zapraszającej. Przyjmująca szkoła wyższa będzie miała prawo do zatwierdzania bądź odrzucania wskazanego kandydata.

2.17. Na wniosek polskich nauczycieli akademickich (specjalistów w dziedzinie języka, kultury i literatury polskiej, zatrudnionych w łotewskich szkołach wyższych, zgodnie z artykułem 2.16. lub na wniosek kierowników wydziałów filologii polskiej oraz kursów języka polskiego, kultury i literatury polskiej z łotewskich szkół wyższych) Strona polska przyzna co roku do sześciu (6) miejsc na letnich kursach języka polskiego i kultury polskiej dla łotewskich studentów filologii polskiej lub uczestników lektoratu języka polskiego.

2.18. Strony przyjmują z zadowoleniem działalność Centrum Języka i Kultury Polskiej Łotewskiej Akademii Kultury.

2.19. Każdego roku Strony zaoferują sobie nawzajem stypendia na studia oraz stypendia badawcze na uczelniach wyższych posiadających akredytację państwową zgodnie z ustawodawstwem i przepisami krajowymi oraz w zależności od środków finansowych dostępnych w obu Państwach.

2.19.1. Strona łotewska zaoferuje stypendia studentom i badaczom z Rzeczypospolitej Polskiej w związku z prowadzeniem studiów i prac badawczych oraz udziałem w szkołach letnich organizowanych przez uczelnie łotewskie. Informacje na temat oferowanych stypendiów, procedur składania wniosków oraz terminów są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Oświaty i Nauki: www.izm.gov.lv oraz Państwowej Agencji Rozwoju Edukacji: <https://www.viaa.gov.lv/lv/arvalstu-stipendijas>.

2.19.2. Strona polska zaoferuje stypendia studentom i badaczom z Republiki Łotewskiej w związku z prowadzeniem studiów i prac badawczych oraz udziałem w szkołach letnich, organizowanych przez uczelnie polskie.

Informacje na temat oferowanych stypendiów znajdują się na stronie internetowej Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej: www.nawa.gov.pl. Oprócz stypendiów przyznawanych za pośrednictwem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Łotewskiej (Program Wymiany Osobowej Studentów i Naukowców w ramach Wymiany Bilateralnej): <https://nawa.gov.pl/en/students/foreign-students/exchange-programme-for-students-and-scientists-as-part-of-bilateral-cooperation-offer-for-incoming-students-and-scientists>, Strona polska proponuje rekrutację w otwartym naborze na kursy letnie języka polskiego i kultury <https://nawa.gov.pl/en/the-polish-language> oraz inne programy dla przyjeżdżających z zagranicy studentów i naukowców.

3. MŁODZIEŻ

3.1. Strony będą wspierały rozwój współpracy w zakresie polityki wobec młodzieży, wymiany informacji, przykładów dobrych praktyk i statystyki.

3.2. Strony będą sprzyjały rozwojowi bezpośredniej współpracy między łotewskimi i polskimi organizacjami i centrami młodzieży, organizacjami pozarządowymi, które prowadzą działalność w zakresie pracy z młodzieżą. Warunki współpracy, w tym warunki finansowe, będą uzgadniane bezpośrednio przez zainteresowane podmioty.

3.3. Strony wspierają współpracę w zakresie młodzieży, w szczególności wymiany młodzieży, w ramach programów i projektów Unii Europejskiej i innych międzynarodowych programów i projektów dostępnych dla Stron.

4. SPORT

4.1. Strony będą wspierały bezpośrednie kontakty między rządowymi instytucjami sportowymi, organizacjami, federacjami i klubami sportowymi.

4.2. Współpraca podmiotów, o których mowa powyżej, powinna obejmować zwłaszcza wymianę doświadczeń oraz ekspertów z zakresu medycyny sportowej, zarządzania sportem, organizacji dużych imprez sportowych, walki z zagrożeniami uczciwości w sporcie, zapewnienia bezpieczeństwa

na imprezach sportowych oraz promocji aktywności fizycznej w społeczeństwie.

4.3. Instytucjami rządowymi odpowiedzialnymi za współpracę w dziedzinie sportu są Ministerstwo Oświaty i Nauki Republiki Łotewskiej oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej.

4.4. Warunki współpracy, w tym finansowe, będą ustalane bezpośrednio przez zainteresowane podmioty.

5. INNE OBSZARY WSPÓŁPRACY

5.1. Strony będą ułatwiały wspólne uczestnictwo w dwustronnych i wielostronnych projektach, w szczególności realizowanych w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, Rady Europy oraz Unii Europejskiej.

5.2. Strony będą wspierały współpracę w dziedzinie edukacji, nauki, kultury oraz komunikacji i informacji na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury (UNESCO) oraz na poziomie bilateralnym bezpośrednią współpracę w tych dziedzinach między narodowymi komitetami UNESCO obu Państw.

5.3. Strony będą wspierały współpracę w realizacji programów edukacyjnych rozwijających zainteresowania.

6. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

6.1. Postanowienia niniejszego Programu współpracy nie wyłączają możliwości uzgodnienia przez Strony w drodze dyplomatycznej innych przedsięwzięć w dziedzinie kultury, edukacji oraz dotyczących młodzieży i sportu.

6.2. Strony uzgadniają, że wszystkie inicjatywy wspomniane w niniejszym Programie współpracy będą finansowane ze środków pozostających w dyspozycji podmiotów i instytucji zainteresowanych ich realizacją.

6.3. Działania i wymiany prowadzone na mocy niniejszego Programu współpracy realizowane będą zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w obu Państwach.

6.4. Warunki Programu współpracy mogą ulec zmianie za obopólną zgodą Stron. Aneksy zmieniające niniejszy Program współpracy muszą mieć formę pisemną.

6.5. Program współpracy wejdzie w życie w dniu podpisania i pozostanie w mocy do dnia 31 grudnia 2026 roku.

6.6. Zgodnie z artykułem 23 Umowy między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o współpracy kulturalno-edukacyjnej z dnia 29 marca 2006 roku, kolejny Program współpracy zostanie uzgodniony i podpisany podczas następnego spotkania Łotewsko-Polskiej Komisji Mieszanej do spraw współpracy kulturalnej i edukacyjnej, które odbędzie się w Polsce. Data posiedzenia Komisji zostanie ustalona w drodze dyplomatycznej.

Podpisano w01..... dnia02.10.23..... roku w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy egzemplarz sporządzony w łotewskiej, polskiej i angielskiej wersji językowej, z których wszystkie są jednakowo autentyczne. W przypadku różnic w interpretacji rozstrzygająca będzie wersja angielska.

**Przewodniczący
Delegacji Łotewskiej**

**Przewodniczący
Delegacji Polskiej**